

**Neuvottelupyyntö Sipoon kunnan osakkuuden uudelleen arviointiin Borgå folkakademi Ab:ssa
/ Förhandlingsbegäran om en omprövning av Sibbo kommuns delägarskap i Borgå folkakademi Ab**

Kunnanhallitus / Kommunstyrelsen 08.09.2025 § 291

796/00.04.02/2025

Valmistelija / Beredare: Talousjohtaja / Ekonomidirektör Tuula Ahvonen,
Koulutusjohtaja / Utbildningsdirektör Tommi Eränpalo

Borgå folkakademi Ab on osakeyhtiö, joka ylläpitää ruotsinkielistä kansalaisopisto toimintaa Itäisellä Uudellamaalla. Yhtiö on perustettu vuonna 2003, jolloin Borgå folkhögskola, Svenska folkakademi, Hautausmaakulttuurin ystävät ry, Porvoon kaupunki ja Sipoon kunta päättivät jatkaa yhteistyössä folkhögskolan ja folkakademin yleissivistävää toimintaa. Sipoon kunta on osa-omistajana yhtiössä 12,4 % osakeosuudella.

Osakeyhtiön taustalla on Porvoon kaupunginjohtaja Per-Håkan Slotten kutsu 2.4.2003 keskustelemaan asiasta Porvoon, Sipoon, Borgå folkhögskolan ja Svenska folkakademin edustajien kesken. Kaupunginjohtaja kertoi Borgå folkhögskolan ja Svenska folkakademin mahdollisesta yhdistämisestä. Ehdotus uuden kansanopiston toteuttamissuunnitelmaksi esitettiin. Tämän ehdotuksen mukaan Borgå folkhögskola ja Svenska folkakademin yhdistetään uudeksi kansanopistoksi. Nykyinen opetustoiminta muodostaa perustan kansanopistolle. Toimintavolyymia voidaan lisätä ja opetuksen laatua kohottaa. Synergiaedut voivat johtaa positiiviseen taloudelliseen tulokseen. Samkommunen för Borgå folkhögskola -niminen kuntayhtymä purettaisiin ja Stiftelsen Svenska folkakademin -nimisestä säätiöstä tulee juridinen henkilö, joka omistaa tietyn osan osakkeista. Uuden kansanopiston, joka muodostaa osakeyhtiön, ylläpitäjiä ovat Porvoon kaupunki, Sipoon kunta, Stiftelsen Svenska folkakademin ja joku Svenska kulturfondenia lähellä oleva juridinen henkilö (Hautausmaakulttuurin ystävät ry) yhtiön perustajina. Nykyisten kansanopistojen kaikki varat ja velat luovutettaisiin kokonaisuudessaan uudelle osakeyhtiölle. Mainittua yhtiötä muodostettaessa nykyisten kansanopistojen omistajat merkitsevät osakkeet ns. apporttimenettelyllä siten, että osakkeiden jakamisen perustana on kansanopistojen omaisuus, joka on arvioitu käyvän arvon mukaan.

Yhtiö harjoittaa kansanopistotoimintaa tältä pohjalta edelleen. Sipoolaisia on opiston oppivelvollisissa opiskelijoissa ollut vuosittain 1-3. Yhtiön taloudellinen tilanne on erittäin haastava. Toimitilat ovat nykymuotoiselle toiminnalle liian suuret ja lisäksi huonokuntoiset. Kiinteistökysymys on korostetun tärkeä Porvoon kaupungille ja Stiftelsen Svenska folkakademin -säätiölle. Kiinteistökysymyksen ratkaisemiseksi nämä yhtiön kaksi suurinta osakasta pyrkivät löytämään kaikkia tyydyttävän ratkaisun. Sipoon kunnalla ei ole kiinteistökysymyksessä saatavaa, on myös olemassa riski, että kiinteistöistä muodostuu omistajille kohtuuttomia kuluja.

Kunnanhallitus on päätöksellään 16.6.2025 § 7 linjannut talouden sopeuttamistarpeen kaikkien toimialojen osalta. Koulutuksen toimialan sopeutustarve vuonna 2026 on 618 000 €. Vuonna 2027 tulee sopeuttaa vielä 1,1 milj. € lisää. Tämä asettaa toimialan taloudelle voimakkaita tehostamistarpeita, joiden täyttämiseksi tulee pyrkiä karsimaan ydintoiminnalle tarpeettomia omistuksia ja niiden mukanaan tuomia kuluja.

Sipoon kunta ei suoraan hyödy osa-omistuksesta koskien opiston palveluita ja niiden merkitystä kuntalaisille ja kunnan oppivelvollisille. Sipoolle on oma kansanopisto ja koulutuksen toimialalla on käynnistetty toimenpiteitä kunnan oppivelvollisten toisen asteen opiskelumahdollisuuksien tasapuolistamiseksi ja kehittämiseksi molempien kieliryhmien nuorille. Osakkuudesta luopuminen ei myöskään estä yhteistyötä opiston kanssa, tai sipoolaisten nuorten hakeutumista opiston opiskelijoiksi.

Esittelijä / Föredragande Kunnanjohtaja / Kommundirektör Grannas Mikael

Ehdotus / Förslag Kunnanhallitus päättää antaa viranhaltijoille luvan neuvotella Sipoon osakkuudesta Borgå folkakademi Ab:ssa.

Kommunstyrelsen beslutar att ge tjänsteinnehavarna tillstånd att förhandla om Sibbo kommuns delägarskap i Borgå folkakademi Ab.

Käsittely / Behandling Micaela Röman ehdotti asian palauttamista valmisteluun seuraavin perusteluin:

"Valmistelusta puuttuu tietoja, joita tarvitaan neuvottelujen aloittamista koskevan luvan myöntämistä varten. Ennen asian uudelleen käsittelyä ehdotan seuraavaa: Järjestetään iltakoulu, tai siihen verrattavissa oleva, jonka aikana valmistellut vastaukset ja keskustelua muun muassa seuraavista:

- Borgå Folkakademien esittely (mm. kunnan edustajat hallituksessa)

- vaikutus Sipoon talouteen (paljon omistajuus kunnalle maksaa), huomioon ottaen mahdolliset "oheiskulut" (kotiin jäävien oppilaiden kustannukset)

- "kunnan oppivelvollisten toisen asteen opiskelumahdollisuuksien tasapuolistaminen ja kehittäminen molempien kieliryhmien nuorille" -> suunnitelmien tarkempi esittely - riskianalyysi - sisältäen myös hyödyt ja riskit koskien ruotsinkielisiä koulutuksen ja sivistyksen verkostoja (poistuminen/pysyminen)"

Micaela Röman föreslog att ärendet bordläggs med följande motivering:

"I beredningen saknas information som krävs för att kunna bevilja tillstånd för inledning av förhandling. Före ärendet behandlas på nytt föreslår jag följande: En aftonskola eller motsvarande ordnas där förberedda svar presenteras och diskussion förs om bl.a. följande:

- presentation av Borgå Folkakademi (bl.a. kommunens representanter i styrelsen)

- inverkning på Sibbos ekonomi (hur mycket ägarskapet kostar för kommunen), med beaktande av eventuella relaterade kostnader (kostnader för elever som stannar hemma)

- "jämlika utbildningsmöjligheter på andra stadiet för läropliktiga i kommunen och utveckling av dessa för unga inom bägge språkgrupperna" -> närmare presentation av planerna – riskanalys – innefattande även fördelar och risker gällande nätverk inom den svenskspråkiga utbildningen (avgå/stanna kvar)"

Päätös / Beslut

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle Micaela Römanin esittämin perusteluin.

Kommunstyrelsen beslutade enhälligt bordlägga ärendet med Micaela Römans motivering.

Liitteet / Bilagor

Liite Bilaga 1 - Borgå folkakademi Bokslut 2024